

opusdei.org

Opus Dei, prałatura personalna

Opus Dei jest, z punktu widzenia prawa kanonicznego, prałaturą personalną Kościoła katolickiego. Prałaturom w ogólności powierzona jest realizacja szczególnych działań duszpasterskich.

28-11-2023

Figura prawna nazywana prałaturą personalną została przewidziana w prawie Kościoła Katolickiego przez Sobór Watykański II. Dekret soborowy *Presbyterorum ordinis* (7

grudnia 1965 r.) w nr 10 postanowił, że w celu «właściwego rozmieszczenia prezbiterów» i podjęcia «specjalnych dzieł duszpasterskich dla różnych grup społecznych, w niejednym regionie lub narodzie czy też w każdej części świata» będzie można w przyszłości ustanowić między innymi takie instytucje jak «specjalne diecezje lub prałatury personalne».

Prałatury personalne

Sobór postanowił zarysować nową figurę prawną, która, ciesząc się elastycznością, mogłaby przyczynić się do skutecznego rozprzestrzeniania się przesłania Ewangelii i sposobu życia chrześcijan: w ten sposób organizacja Kościoła odpowiadałaby na wymagania jego misji, która włącza się w historię ludzką.

Prałatury personalne są uregulowane kanonami o numerach

294-297 Kodeksu Prawa Kanonicznego. Są bytami ustanowionymi przez Stolicę Świętą, aby prowadzić określone dzieło duszpasterskie lub misyjne w jedności z biskupami diecezjalnymi. Są zarządzane przez prałata i prowadzą swoją działalność duszpasterską poprzez współpracę organiczną własnego duchowieństwa i wiernych świeckich, mężczyzn i kobiet, którzy przyłączają się do niej poprzez umowę, nie przestając z tego powodu przynależeć do kościołów lokalnych lub diecezji, w których mieszkają.

Prawo Kanoniczne przewiduje, że każda z prałatur personalnych będzie regulowana prawnie przez prawo ogólne Kościoła i przez własne statuty.

Prałatura Opus Dei

Zanim Opus Dei zostało ustanowione jako Prałatura, było już wtedy

organiczną jednością złożoną ze świeckich i księży, którzy współpracowali w zadaniu duszpasterskim i apostołskim o zasięgu międzynarodowym. To konkretne zadanie polega na rozprzestrzenianiu ideału świętości pośrodku świata, w pracy zawodowej i w zwyczajnych okolicznościach każdej osoby.

Paweł VI i kolejni Papieże zdecydowali, aby podjąć analizę możliwości nadania Opus Dei prawnej konfiguracji odpowiadającej jego naturze. Najodpowiedniejszą konfiguracją, w świetle dokumentów soborowych, wydawała się prałatura personalna.

W 1979 roku rozpoczęły się prace, aby urzeczywistnić ten zamysł. W pracach uczestniczyła zarówno Stolica Święta jak i Opus Dei. Zostały one zakończone w 1981 r. Następnie, Stolica Święta przekazała raport na

ten temat ponad dwóm tysiącom biskupów z diecezji, w których było obecne Opus Dei, aby mogli nadesłać swoje uwagi.

Po analizie wszystkich odpowiedzi, Opus Dei zostało ustanowione przez Jana Pawła II jako prałatura personalna o zasięgu międzynarodowym, poprzez Konstytucję apostolską *Ut sit* z dnia 28 listopada 1982 r., która została wykonana 19 marca 1983 r., po zatwierdzeniu nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. Poprzez ten dokument Ojciec Święty publicznie ogłosił Statuty, które są szczegółowym prawem papieskim Prałatury Opus Dei. Dzieło przekazało propozycję statutów, które były owocem wielu lat pracy i opierały się na poprzednich Konstytucjach, które wzięły pod uwagę sugestie tysięcy osób z Dzieła i zostały sprawdzone oraz zatwierdzone przez Św. Josemarię w

1974 r. Te właśnie Statuty, wraz z poprawkami koniecznymi, aby dostosować je do nowego ustawodawstwa, Stolica Święta przyjęła jako własne. W lipcu 2022 r. oraz w sierpniu 2023 r. Papież Franciszek wydał dwa *motu proprio*, które zmieniły niektóre normy Konstytucji Apostolskiej *Ut sit* i niektóre artykuły Kodeksu Prawa Kanonicznego odnoszące się do prałatur personalnych. Obecnie trwają prace nad dostosowaniem statutów do tych reform.

Stosunek do diecezji

Statuty Opus Dei (część IV, rozdział V) ustanawiają kryteria dotyczące harmonijnego uporządkowania stosunku pomiędzy prałaturą i diecezjami oraz eparchiami na których terenie prałatura prowadzi właściwą sobie misję. Niektóre z cech tego stosunku są przedstawione poniżej:

a) Nie rozpoczyna się oficjalnej i stałej pracy apostolskiej Opus Dei, ani nie podejmuje się kanonicznego ustanowienia ośrodka prałatury, bez uprzedniej zgody biskupa diecezjalnego.

b) Aby ustanowić kościoły prałatury, albo kiedy powierza się jej już istniejące kościoły w diecezji —i w odpowiednim przypadku, parafie— sporządza się umowę pomiędzy biskupem diecezjalnym a prałatem lub odpowiednim wikariuszem regionalnym; w kościołach tych przestrzega się ogólnych wskazań diecezji dotyczących kościołów prowadzonych przez kapłanów diecezjalnych.

c) Władze regionalne prałatury utrzymują zwyczajowe relacje z biskupami diecezji, gdzie prałatura podejmuje swoje zadania duszpasterskie i apostolskie i regularnie przekazują im informacje,

a także z biskupami, którzy sprawują funkcje kierownicze w Konferencjach Episkopatu i z jej odpowiednimi organami.

Prałatura Opus Dei podlega Kongregacji ds. Duchowieństwa Stolicy Świętej. Prałat jest uposażony w uprawnienia ordynariusza, aby rządzić tym, co dotyczy szczególnej misji prałatury:

a) Ta władza prałata dotyczy wiernych świeckich prałatury jedynie w tym, co dotyczy wypełniania specyficznych zobowiązań —ascetycznych, formacyjnych i apostolskich— przyjętych podczas formalnej deklaracji włączenia się do prałatury.

Te zobowiązania, ze względu na swoją materię, nie powodują zakłóceń wobec władzy biskupa diecezjalnego. Wierni świeccy Opus Dei pozostają wiernymi diecezji, w których mieszkają i podlegają władzy

biskupa diecezjalnego w taki sam sposób i w tych samych sprawach, jak pozostali ochrzczeni, z którym są równi.

b) Według postanowień prawa ogólnego Kościoła i statutów Opus Dei, diakoni i prezbiterzy inkardynowani w prałaturze Opus Dei mają charakter duchowieństwa diecezjalnego (niezakonnego)^[1] i w pełni podlegają władzy prałata.

Starają się oni rozwijać braterskie relacje z członkami prezbiterium diecezji, troskliwie wypełniają ogólne wskazania dotyczące duchowieństwa tej diecezji oraz cieszą się czynnym i biernym głosem przy ustanawianiu kapłańskiej rady diecezjalnej.

Biskupi diecezjalni, za uprzednią zgodą prałata lub, w odpowiednim przypadku, jego wikariusza, mogą także powierzyć księżom inkardynowanym w prałaturze

zadania lub stanowiska kościelne (proboszczów, sędziów, itd.), z których będą odpowiadać przed biskupem diecezjalnym, wypełniając je zgodnie z jego wskazaniem.

Normy prawne, którym podlega Opus Dei

a) Normy prawa ogólnego

1. Opus Dei, jako **prałatura personalna**, podlega **Kodeksowi Prawa Kanonicznego z 1983 r.**

Kodeks ten zawiera podstawowe normy, które regulują prałatury personalne, w kanonach o numerach 294-297. W Stolicy Świętej Prałatura podlega Kongregacji ds. Duchowieństwa.

b) Normy wydane przez Ojca Świętego

1. Opus Dei zostało ustanowione (erygowane) przez Jana Pawła II jako **prałatura personalna** o zasięgu międzynarodowym poprzez

Konstytucję Apostolską *Ut sit* z 28 listopada 1982 r. Ta konstytucja została zmodyfikowana 14 lipca 2022 r. przez Papieża Franciszka poprzez motu proprio *Ad charisma tuendum*.

2. Według Kodeksu Prawa Kanonicznego i Konstytucji Apostolskiej *Ut sit*, Opus Dei rządzi się także własnymi statutami, nazywanymi Kodeksem prawa szczegółowego Opus Dei, które Jan Paweł II przyznał poprzez tę Konstytucję apostolską. Obecnie trwają prace w Stolicy Świętej nad dostosowaniem tych statutów do nowo wydanych aktów prawnych. W pracach tych biorą także udział przedstawiciele Opus Dei.

3. Prałatura Opus Dei jest złożona z **prałata**, własnego duchowieństwa oraz wiernych świeckich (kobiet i mężczyzn). Świeccy należący do Opus Dei podlegają prałatowi w tym co odnosi się do specyficznych zadań

prałatury. Tak jak wszyscy katolicy świeccy podlegają również wskazaniom biskupa **diecezji, do której należą.**

4. Księża inkardynowani w prałaturze podlegają w pełni prałatowi, który wskazuje im zadania duszpasterskie, które wypełniają w każdym miejscu w komunii z biskupem i duszpasterstwem diecezjalnym. Prałatura bierze na siebie odpowiedzialność za ich utrzymanie materialne.

c) Normy prawne wydane przez prałata i wykonywanie władzy rządzenia

Prałat może wydać normy, które rozwijają prawo szczegółowe prałatury. W **Biuletynie Romana** są publikowane dwa razy w roku dekrety prałata wraz z podsumowaniem jego zwyczajnej działalności.

Organizacja prałatury

*Prałatura jest rządzona przez
Prałata, zgodnie z prawem
kanonicznym i statutami Opus Dei.
Siedzibą Prałata jest Rzym.*

Prałatem Opus Dei od 23 stycznia
2017 r. jest ks. Fernando Ocáriz.

Wikariuszem pomocniczym
prałatury Opus Dei jest ks. Mariano
Fazio, wikariuszem generalnym jest
ks. Antoni Pujals a wikariuszem
sekretarzem jest ks. Jorge Gisbert.

Kuria prałatury ma swoją siedzibę
przy Viale Bruno Buozzi 73, 00197,
Rzym, Włochy.

Prałatura Opus Dei podlega normom
prawa ogólnego Kościoła, Konstytucji
Apostolskiej *Ut sit* i własnym
Statutom, nazywanym także
Kodeksem Prawa szczegółowego
Opus Dei. Kodeks Prawa
Kanonicznego z 1983 r. zawiera

podstawowe normy dotyczące figury prałatury personalnej (kanony 294 – 297). Te kanony zostały zmodyfikowane motu proprio *Le Prelature personali* z 4 sierpnia 2023 r.

Kapłani, którzy tworzą prezbiterium prałatury w pełni podlegają prałatowi, który wskazuje im ich zadania duszpasterskie, które wypełniają w ścisłej jedności z duszpasterstwem diecezjalnym. Prałatura zobowiązuje się do ich utrzymania materialnego.

Członkowie świeccy podlegają prałatowi w tym co dotyczy specyficznej misji prałatury. Podlegają władzom cywilnym w taki sam sposób jak pozostali obywatele i innym władzom kościelnym w takiej samej formie jak pozostali katolicy świeccy.

W zarządzaniu Opus Dei prałat współpracuje z organem kolegialnym

dla kobiet, to jest z Asesorią Centralną oraz z organem kolegialnym dla mężczyzn, to jest Radą Generalną. Obydwa ciała mają swoją siedzibę w Rzymie.

Oprócz ww. wikariusza pomocniczego, wikariusza generalnego i wikariusza sekretarza członkami Rady Generalnej są: José María Sánchez Blanco, Marcelo Valenga, Andrew Joseph Laird, Luis Romera i Julien Nagore.

Członkiniami Asesorii Centralnej są: Isabel Sánchez Serrano, María Díaz Soloaga, Nicola Waite, Fernanda Lopes, Kathryn Plazek, Inocencia Fernández, Susana López y Rosário Líbano Monteiro.

Częścią *plenum* tych rad są delegaci i delegatki regionalne w różnych regionach (obszarach), na które geograficznie dzieli się praca apostolska prałatury, których jest obecnie 30 i obejmują 68 krajów.

Rządy w prałaturze są kolegialne: prałat i jego wikariusze sprawują swoje stanowiska we współpracy z odpowiednimi radami, złożonymi w większości ze świeckich.

Kongresy generalne prałatury odbywają się zwykle co osiem lat. Uczestniczą w nich członkowie pochodzący z różnych krajów, w których jest obecne Opus Dei. Podczas tych kongresów analizuje się pracę apostolską prałatury i proponuje się prałatowi główne kierunki przyszłej działalności duszpasterskiej prałatury. Prałat podczas kongresu odnawia skład swoich rad.

Prałatura dzieli się na obszary lub terytoria zwane regionami. Na czele każdego regionu —który może, ale nie musi odpowiadać terytorium jakiegoś kraju— stoi wikariusz regionalny, ze swoimi radami: Asesorią Regionalną dla kobiet i

Komisją Regionalną dla mężczyzn. Niektóre regiony dzielą się na delegacje obejmujące mniejsze obszary. W tym przypadku powtarza się ta sama struktura zarządzania: wikariusz delegacji i dwie towarzyszące mu rady.

Stanowiska zarządcze, z wyjątkiem prałata, nie są dożywotnie.

Na poziomie lokalnym istnieją ośrodki Opus Dei, które organizują działania formacyjne i opiekę duszpasterską dla wiernych prałatury w swoim otoczeniu. Ośrodki Dzieła są albo dla kobiet albo dla mężczyzn. W każdym z nich istnieje Rada Lokalna, pod przewodnictwem świeckiego — dyrektorki albo dyrektora — i zwykle z dwoma innymi członkami prałatury. Wikariusz regionalny lub wikariusz delegacji wyznacza kapłana z prezbiterium prałatury dla szczególnej opieki kapłańskiej nad

wiernymi przypisanymi do danego ośrodka,.

Wszyscy członkowie Dzieła zaspokajają własne materialne potrzeby osobiste i rodzinne poprzez swoją pracę zawodową. Oprócz osobistego utrzymania i utrzymania siedzib własnych ośrodków, wierni Opus Dei i współpracownicy ponoszą koszty własne potrzeb duszpasterskich Prałatury. Często rozpoczynają oni i utrzymują różnego rodzaju podmioty, które pozwalają urzeczywistniać działalność duszpasterską Dzieła, jak np. domy konferencyjne i rekolekcyjne.

Wydatki własne Prałatury ograniczają się, w zasadzie, do związanych z utrzymaniem i kształceniem księży z Prałatury, wydatków związanych z siedzibą kurii prałackiej w Rzymie —i z siedzibami rządów regionalnych lub

delegacji— oraz do jałmużny, jakie
udziela Prałatura. Oczywiście,
członkowie Opus Dei wspomagają
także kościoły, parafie, itd.

[¹] Oryg. hiszp. *secular*, dosłownie
świeckiego, w odróżnieniu od
duchowieństwa zakonnego. W
języku polskim nie stosuje się
sformułowania *duchowieństwo*
świeckie (przyp. tłum.).

.....

pdf | dokument generowany
automatycznie z [https://opusdei.org/pl-
pl/article/opus-dei-pralatura-
personalna-2/](https://opusdei.org/pl-pl/article/opus-dei-pralatura-personalna-2/) (16-03-2026)